

آیا مغز در همه موجودات مرکز هوش، درک و خرد است؟

مغز همیشه به عنوان عضوی برای تفکر نبوده است. تصور مصریان باستان این بود که قلب وظیفه دادن ویژگی هوشمندی به انسان را بر عهده دارد و روح را نیز در خود جا داده است. از این رو وقتی اجساد را مومیایی می کردند، قلب را دست نخورده باقی می گذاشتند در حالی که مغز را بیرون می آوردند و دور می انداختند. فیلسوف طبیعی و نظریه پرداز پزشکی اهل یونان، Alcmaeon of Croton یکی از نخستین دانشمندانی بود که در قرن پنجم پیش از میلاد مغز را عامل هوشمندی و فهم انسان می دانست اما دو قرن بعد، استدلال ارسطو هنوز این بود که قلب مرکز هوش، درک و قوه خرد است.

هیچ قانونی وجود ندارد که برای مغز مرکز به خصوصی قائل باشد. برای مثال، دوسوم نورون های هشت پاهای یا اختاپوس ها در بازوچه های آن ها توزیع شده است. این بدان معنا است که هر بازوچه می تواند تقریباً به طور مستقل به محرک ها پاسخ دهد و حرکت کند.

مدل های هوش مصنوعی مانند چت جی پی تی که به تازگی ساخته شده اند رفتاری را به وجود آورده اند که بسیار شبیه به تفکر آگاهانه است اما فاقد اندام های حسی فیزیکی است.

علم اعصاب مدرن و تصویربرداری پزشکی مؤید این مطلب هستند که دست کم در انسان ادراک و آگاهی، تفکر و زبان همه توسط مغز کنترل و هماهنگ می شوند. اما بخشی از بدن که با آن به تفکر می پردازیم به طور دقیق همان بخشی نیست که افکارمان از آن می آیند. نظر غربی ها که بیان می کند آگاهی از سر ما سرچشمه می گیرد به فرهنگ و مذهب افراد نیز بستگی دارد و یک امر ذهنی و وابسته به طرز تفکر شخصی هر فرد است. بسیاری از فرهنگ های بومی، آگاهی را در پیوند با روح یا قلمرو اجدادی و کاملاً جدا از جسم می دانند. به علاوه، بسیاری از احساسات فیزیکی مثل گرسنگی و احساس درد هستند که منشأ آن ها نقاط دیگر بدن است اما بدون هیچ مشکلی این اطلاعات را با افکارمان در مغز یکپارچه می کنیم.

اگر محل و وظیفه مغز و معده با هم عوض می شدند، مغز برای ما فقط یک مرکز جمع آوری اطلاعات حسی و غذایی می شد، در حالی که تفکر آگاهانه یا ذهن آگاه به طرز طبیعی در مرکز بدنمان قرار می گرفت.

اثر مگنوس چیست؟

وقتی در ورزشی مثل فوتبال، به تویی با پا ضربه زده می شود، هوا حین حرکت به طور قرینه در همه جهات از کنارش عبور می کند. اصطلاحاً جریان هوا با سطح توپ سبب می شود جریان هوا در ابتدا محیط دور تا دور توپ را دنبال کند سپس یک حرکت متلاطم را ایجاد می کند که در پشت آن ادامه می یابد.

تعاملاتی که این حرکت متلاطم توپ با هوای پیرامون برقرار می کند بسیار پیچیده هستند اما بخش مهمی از نیروی پَسار (درگ) آیرودینامیک وارد شده به توپ را تشکیل می دهند. این تعاملات زمانی تغییر می کنند که به توپ در ابتدا از نقطه ای دور از مرکز آن ضربه زده شود و حین حرکت در هوا و در حالی که بر حول محورش چرخش می کند ارسال شود.

هوایی که از کنار توپ در حال چرخش در جهت مسیر حرکت جریان پیدا می کند سرعت نسبی بالاتری از هوای سمت مخالف آن دارد. این امر سبب می شود حرکت متلاطم توپ یکجوری در جهت چرخش متمایل و منحرف شود. این حرکت، یک نیروی واکنشی در سمت مخالف به وجود می آورد.

این بدان معنا است که تویی که در سمت راست مرکز ضربه خورده و شوت شده است، خلاف عقربه های ساعت می چرخد و به سمت چپ منحرف می شود. به این انحراف اثر مگنوس گفته می شود که به نام فیزیکدان آلمانی قرن نوزدهم، «هاینریش گوستاو مگنوس» نام گذاری شده است.

اگرچه سرعت چرخش توپ حین حرکت در هوا به دلیل اصطکاک کمتر می شود اما این کاهش سرعت بسیار جزئی تر از نیروی پَسار آیرودینامیک است که سبب می شود سرعت حرکت به جلو در توپ کم شود. بنابراین حتی وقتی سرعت توپ کمتر می شود اثر مگنوس ثابت می ماند. این امر موجب می شود انحراف در انتهای مسیر توپ بیشتر می شود. اثر مگنوس با توپ های بسیار سبک تر بسیار بیشتر و بارزتر می شود. توپ تنیس روی میز این انحرافات را که بازیکن های باتجربه ایجاد می کنند به واضح ترین شکل ممکن نشان می دهد.

برد گلوله شلیک شده به طرف بالا چگونه محاسبه می شود؟

فرمول فیزیک برای شیئی که مستقیم به بالا، به طور عمود به آسمان شلیک می شود $g/72$ است. ۷ سرعت اولیه گلوله است و g شتاب ناشی از گرانش است.

سرعت سر لوله یک تفنگ ۹ میلی متری به طور تقریبی ۳۸۰ میلی متر بر ثانیه است بنابراین گلوله ۷۳۶۰ متر از زمین دور می شود. فشنگ های خانواده های از فشنگ های باریک و متوسط هستند و با فشنگ های ارتش بریتانیا شلیک می شوند جذابیت بیشتری دارند چون بیش از ۳۳۰۰۰ متر برد دارند البته در خلأ.

مقاومت هوا به طرز قابل توجهی این محاسبات را کاهش می دهد، در نتیجه بیشترین ارتفاعی که گلوله رو به بالا طی می کند نمی تواند بیشتر از یک پنجم مقادیر ذکر شده باشد.

آیا نقشه های جهان اشتباه هستند؟

آن نوری بتابانیم، خشکی ها روی کاغذ به شکل سایه ظاهر می شوند. این همان فراتابی مر کاتور است. در این نقشه، شمال رو به بالا و خط ساحلی به شکل درست دیده می شود که از آن یک نقشه مفید برای دریانوردی می سازد. اما از آنجا که دو سر استوانه کاغذی باز هستند، امکان نشان دادن شمالگان و جنوبگان وجود ندارد و هر چه از استوا دور تر می شویم، فاصله های شمال - جنوب بیشتر کشیده می شوند؛ به طوری که روی نقشه مر کاتور، آلاسکا به بزرگی برزیل می شود در صورتی که در واقعیت یک پنجم مساحت برزیل را دارد. همچنین گرینلند ۱۴ برابر بزرگ تر می شود.

اگرچه امروزه نقشه های دیجیتالی، زمین را کروی نمایش می دهند و «گولگ ارث» که به آن نقشه سه بعدی زمین می گویند نمونه بارز این نقشه ها است اما هنوز در بیشتر نقشه های دیجیتالی از سیستم تصویر مر کاتور استفاده می شود.

هر نقشه ای که تاکنون چاپ شده است، اشتباه است. یک نقشه برای این ترسیم می شود که نمای ساده تری از دنیا در پیش روی ما قرار دهد. واقعیت این است که یک نقشه کاملاً دقیق باید در ابعاد دنیای واقعی و زندگی واقعی ما باشد. به علاوه، نباید فراموش کنیم که زمین گرد است و کاغذ مسطح.

پیچش و خمیدگی در نواحی کم وسعت و با مساحت کوچک نمایان نیست اما اگر بخواهیم تمام زمین را باز کنیم یا باید آن را بکشیم یا آن را برش دهیم تا روی یک ورقه مسطح جا بگیرد. راه های متعددی برای انجام این کار وجود دارند اما سیستم تصویر مر کاتور یا فراتابی مر کاتور که در سال ۱۵۶۹ توسط «گراردوس مر کاتور»، ریاضیدان، نقشه نگار و فیلسوف بلژیکی اختراع شد هنوز پر کاربردترین روش است. یک کره شیشه ای را تجسم کنیم که قاره ها رویش نقاشی شده اند. اگر یک ورقه کاغذ را به شکل استوانه ای به دور استوای این کره شیشه ای لوله کنیم و از درون